Řidič silniční osobní dopravy (kód: 37-041-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo dopravy
Skupina oborů: Doprava a spoje (kód: 37)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Řízení vozidla s ohledem na ekonomiku jízdy	3
Řízení vozidla s ohledem na zásady bezpečné jízdy	3
Optimální využívání ovládacích a bezpečnostních prvků vozidla	3
Kontrola a příprava vozidla před jízdou	3
Aplikace vyšších řidičských dovedností při řízení autobusu	3
Specifikace přepravy osob a zajištění nákladu	3
Orientace v předpisech týkajících se práce řidiče	3
Orientace v předpisech týkajících se přepravy osob v silniční osobní dopravě	3
Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční osobní dopravě	3
Orientace v prostředí silniční osobní dopravy	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 28.04.2015 do: 20.10.2022

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_tp.aspx?id_jp=101751&kod_sm1=14).
Doložení zdravotní způsobilosti je vyžadováno dle zákona 361/2000 Sb.
Uchazeč je povinen předložit řidičské oprávnění skupiny D1/D.
Uchazeč má možnost při zkoušce použít své vozidlo. Vozidlo musí být skupiny M2/M3 (podle rozsahu řidičského oprávnění uchazeče), způsobilé k provozu na pozemních komunikacích. V případě, že chce uchazeč při zkoušce použít své vozidlo, musí o tomto záměru informovat autorizovanou osobu při podání přihlášky ke zkoušce a zároveň musí doložit, že je vozidlo způsobilé k provozu na pozemních komunikacích. Po posouzení předaných podkladů rozhodne autorizovaná osoba o použití (nepoužití) vozidla uchazeče ke zkoušce a své rozhodnutí sdělí obratem uchazeči.

Zkouška se skládá z teoretické a praktické části:
1. Teoretická zkouška
a) písemný test (s výběrem odpovědí z několika nabízených možností)
b) ústní ověření
c) případová studie

2. Praktická zkouška zahrnuje
a) zkoušku z činností řidiče před jízdou a po jízdě
b) zkoušku z manévrování s vozidlem na vyhrazené ploše
c) zkoušku z řízení vozidla v různých druzích provozu a na různých druzích komunikací

Zkouškou dle bodu 1a) se ověřují následující kompetence a kritéria:
Optimální využití ovládacích a bezpečnostních prvků vozidla - kritérium a), b), c), d);
Orientace v předpisech týkajících se přepravy osob - kritérium a)
Orientace v prostředí silniční osobní dopravy - kritérium a), b), d)

Pro účely zkoušky vypracuje autorizovaná osoba databanku otázek obsahující min. 50 unikátních otázek ke každému kritériu. Test se skládá z 25 náhodně generovaných otázek, přičemž obsahuje min. 2 otázky z každého kritéria. Podmínkou pro úspěšné splnění testu je 70% správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50% otázek.
Aktuální soubor testových otázek a aktuální soubor typových situací je spravován a v elektronické podobě uchováván autorizujícím orgánem (Ministerstvem dopravy). Autorizovaným osobám budou tyto soubory předány na datovém nosiči po udělení autorizace a dále při každé aktualizaci souborů otázek a typových situací. Zadání testu včetně odpovědí uchazeče je součástí záznamu o průběhu a výsledku zkoušky a autorizovaná osoba jej musí archivovat v souladu s § 8 vyhlášky č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Zkouškou dle bodu 1b) se ověřují následující kompetence a kritéria:
Řízení vozidla s ohledem na ekonomiku jízdy - kritérium a), d), e)
Kontrola a příprava vozidla před jízdou - kritérium a)
Aplikace vyšší řidičských dovedností při řízení autobusu - kritérium d)
Specfikace přepravy osob a zajištění nákladu - kritérium a), b), c), d)
Orientace v předpisech týkajících se práce řidiče - kritériun c)
Orientace v předpisech týkajících se přepravy osob - kritérium b);
Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční osobní dopravě - kritérium a), b), c), d), e)
Orientace v prostředí silniční osobní dopravy - kritérium c)

Zkoušející klade postupně ústní otázky ke každému výše uvedenému kritériu, přičemž za správně zodpovězenou otázku se považuje, jestliže uchazeč u ověřování kompetence:

- Řízení vozidla s ohledem na ekonomiku jízdy - kritérium a), d), e) - srozumitelně popíše vztah otáček motoru, tlaku v pneumatikách a zatížení vozidla ke spotřebě PHM
- Kontrola a příprava vozidla před jízdou - kritérium a) - zahrne do kontrolovaných bodů min. tlak v pneumatikách, stav provozních kapalin, osvětlení, brzd a zrcátek

- Aplikace vyšších řidičských dovedností při řízení autobusu - kritérium d) - srozumitelně vysvětlí, jak přizpůsobí jízdu za alespoň třech různých povětrnostních podmínek, např. mokré či namrzlé vozovce, bočnímu větru, denní době aj.
- Specifikace přepravy osob a zajištění nákladu - kritérium a) - vysvětlí, která zavazadla jsou z přepravy vyloučena. Vysvětlí rozsah odpovědnosti řidiče vs. cestujícího za uložení zavazadla
- Specifikace přepravy osob a zajištění nákladu - kritérium b) - správně popíše zajištění cestujících a uložení a upevnění různých druhů zavazadel podle druhu a hmotnosti a to jak ve vlastním vozidle, tak přípojném vozidle
- Specifikace přepravy osob a zajištění nákladu - kritérium c) - prokáže znalost základních práv a povinností cestujících, daných zejména přepravním řádem (např. přestávky, připoutání, bezpečný výstup cestujících…)
- Specifikace přepravy osob a zajištění nákladu - kritérium d) - prokáže znalost základních práv a povinností hendikepovaných cestujících, zejména dle přepravního řádu
- Orientace v předpisech týkajících se přepravy osob v silniční osobní dopravě - kritérium b) - vysvětlí, k čemu slouží jízdní list, záznam o provozu vozidla, měsíční rozpis, vzorový záznam o provozu vozidla
- Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční osobní dopravě - kritérium a) - vysvětlí, jak styl jízdy ovlivňuje ekologii provozu vozidla, vysvětlí, jak bude postupovat při nehodě s ohledem na minimalizaci a odstraňování škod (např. únik PHM a jiných provozních kapalin)
- Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční osobní dopravě - kritérium b) - vysvětli vliv výživy a pitného režimu na práci řidiče, mebezpečí vlivu drog a alkoholu na práci řidiče
- Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční osobní dopravě - kritérium c) - vysvětli způsob předcházení úrazům, faktory ovlivňující únavu, stres
- Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční osobní dopravě - kritérium d) - popíše nejčastější příčiny dopravních nehod a způsob prevence, jak jim předcházet
- Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční osobní dopravě - kritérium e) - popíše způsob ohlášení dopravní nehody (zaměstnavatel, policie, zásahové jednotky…), poskytnutí první pomoci, zajištění bezpečnosti a ochrany cestujících, zabránění dalším škodám (únik nebezpečných látek, požár) zajištění dokumentace pro pojišťovnu aj.
- Orientace v prostředí silniční osobní dopravy - kritérium c) - vysvětlí, jak svým chováním a jednáním ovlivňuje obraz firmy u zákazníka, např. osobnostní vlastnosti (slušné chování, vzhled, osobní hygiena…), kultura přepravy (péče o vozidlo, čistota)

Zkouškou dle bodu 1c) se ověřují následující kompetence a kritéria:
Orientace v předpisech týkajících se práce řidiče - kritérium a)

Autorizovaná osoba vypracuje zadání případové studie min. v 10 variantách. Úloha bude definovaná zejména následujícími parametry: Délka přepravy (ve dnech), počet řidičů, trasa apod. Úkolem uchazeče bude stanovit správný pracovní režim řidiče dle zadání případové studie.

Zkouškou dle bodu 2a) se ověřují následující kompetence a kritéria:
Kontrola a příprava vozidla před jízdou - kritérium b), c)
Orientace v předpisech týkajících se práce řidiče - kritérium b)
Orientace v prostředí silniční osobní dopravy - kritérium b) (nastavení jednotky)

Zkouškou dle bodu 2b) se ověřují následující kompetence a kritéria:
Vyšší dovednosti při řízení autobusu - kritérium a).

Autorizovaná osoba zajistí odpovídající plochu pro tuto část zkoušky. Při zkoušce je ověřována zejména schopnost řidiče manipulovat s vozidlem na omezeném prostoru (couvání, otáčení, klesání, stoupání, zajíždění a vyjíždění k/od simulovanému ostrůvku na zastávce, parkování).

Zkouškou dle bodu 2c) se ověřují následující kompetence a kritéria:
Řízení vozidla s ohledem na ekonomiku jízdy - kritérium b) a c)
Řízení vozidla s ohledem na zásady bezpečné jízdy - kritérium a), b), c)
Aplikace vyšších řidičských dovedností při řízení autobusu - kritérium b), c)

Autorizovaná osoba vypracuje k této části zkoušky kontrolní list, zahrnující jednotlivá zkoušená kritéria.
Trasy a prostory musí zahrnovat rychlostní komunikaci, dálnici nebo podobnou komunikaci, běžnou komunikaci mimo obec při různé intenzitě provozu, všechny druhy městských komunikací, zahrnující různé potíže, se kterými se řidič může setkat, odstavnou či manipulační plochu umožňující ověřit složitější manévrování s vozidlem.
Autorizovaná osoba musí prokázat předložením popisů tras pro praktickou část zkoušky, že zkouška bude probíhat na

všech druzích komunikací a s požadovanými úkony.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro dopravu, logistiku, poštovní a doručovací služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Sdružení automobilových dopravců ČESMAD BOHEMIA
Institut silniční dopravy ČESMAD Bohemia, s. r. o.
PAP TRUTNOV, s. r. o.
Střední škola automobilní, Holice
Ministerstvo dopravy České republiky